

UVNITR VYDÁNÍ

Strašidla ve fyzice	1
Perun - slovanský bůh	2
Naivní umění - Grandma Moses	2
Z historie Litoměřic	3
Pseudověda - horoskopy	3
Maturita z matematiky a šachy	4
Kalendář	4

EDITORIAL

Tak pár dní bylo i letní počasí. Může za to Perun? To zjistíte na druhé stránce. Pak straším ve fyzice s Machovým principem a možná si sestavím horoskop nebo raději se budu věnovat něčemu užitečnějšímu. Že bych rozšířil počet stran tohoto plátku? No a také odmaturojeme z matematiky. A přeji hlavně klid.

NOVINKY

- ✓ V naší milé hospůdce jsme se sešli sešli a popovídali. Už asi bude jaro.
- ✓ V matematice jsem se zabředl s tetracemi a nějak se nepohybuji dále. Snad ten článek do konce května dokončím.
- ✓ Alaspoň jsem si pohrál s DALLE - E a sestavil jsem publikaci MathLand.
- ✓ Část času také zaplnil Pinnacle - to je poloprofi videoeditor.
- ✓ No a byly čarodějnice a květný úplněk a první máj ... tak nějaká pohyblivá grafika.
- ✓ A chce to trochu legrace...

„Je to, kamaráde, psí život...
A hele, tady je moje veterinářka.“

Z DOMOVA

Jmenuji se Rózi a Rózinka. Páníček o mě říká, že jsem DIS. Toho si moc vážím, protože Dis je i moje teta. Nejraději mnňoukám na páníčka a paničku, to mám hlad nebo chci drbat. Když si hraju s Bonýskem, lítají chlupy a panička na Bonýska křičí, ať mě nechá. To je legrace.

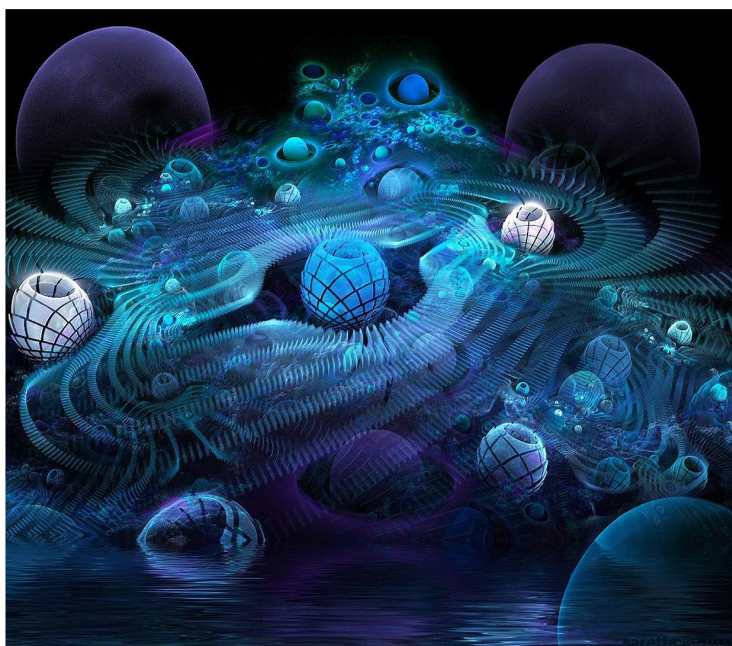
STRAŠIDLA VE FYZICE - MACHŮV PRINCIP

Machův princip je fyzikální princip, který tvrdí, že setrvačnost hmotného bodu závisí na celkové distribuci hmoty v prostoru.

Tento princip byl pojmenován po rakouském fyzikovi Ernstu Machovi, který jej popsal v 19. století. Podle Machova principu, zrychlení hmotného bodu závisí nejen na síle působící na něj, ale také na všech ostatních hmotných tělesech v prostoru.

Machův princip je důležitým konceptem v oblasti kosmologie a výzkumu vesmíru, protože přispívá k našemu porozumění gravitace a celkové struktury vesmíru. Například, v souladu s Machovým principem, by distribuce hmoty v prostoru měla ovlivnit pohyb galaxií v dalekém vesmíru. Tento princip také

pomohl při vývoji teorie obecné relativity Alberta Einsteina, která vysvětluje gravitační interakce v prostoru.

Machův princip také podporuje myšlenku, že prostor a čas jsou vzájemně propojené, a že celková distribuce hmoty v prostoru

ovlivňuje geometrii prostoru a času. To má důležité důsledky pro teorii gravitace a kosmologii. V současnosti probíhá mnoho výzkumů, které se týkají Machova principu a jeho aplikací v různých oblastech fyziky a kosmologie.

Některé z nejnovějších výzkumů zahrnují výzkum distribuce hmoty v prostoru pomocí astronomických pozorování, probíhá též výzkum v oblasti teorie strun a výzkum v oblasti teorie informace. Tyto výzkumy a další, které se týkají Machova principu, mají potenciál přinést nové poznatky o fungování

vesmíru a pomoci nám porozumět gravitaci a dalším základním fyzikálním jevům.

SLOVANŠTÍ BOHOVÉ: PERUN

Perun je jedním z nejvýznamnějších bohů v pantheonu slovanské mytologie. Jeho jméno je odvozeno od slovanského kořene, který znamená "blesk", a tak je také znám jako bůh hromovládny. Byl uctíván jako bůh nebe, bouří, války a ochránce státu.

Podle legendy Perun využíval svůj blesk k ochraně lidí před démony, kteří je ohrožovali. Jeho síla a moc byla také využívána při rozhodování mezi bohem a člověkem. Pokud se někdo dopustil závažného hříchu, mohl být potrestán Perunovým bleskem. Nicméně, Perun byl také znám jako ochránce spravedlnosti a pravdy, a také se uctíval jako ochránce dobytka a plodnosti.

Perun byl obvykle zobrazován jako silný, statný muž s dlouhými bílými vousy, který drží blesk v ruce. Jeho symboly zahrnují blesk, dubový háček, meč a štít. Byl také spojován s vodou, protože blesk může být doprovázen bouří a deštěm.

Uctívání Peruna a dalších slovanských bohů bylo potlačováno s příchodem křesťanství, ale některé prvky slovanské mytologie se stále udržují v různých formách slovanského folklóru a tradic.

Perun je fascinujícím a důležitým bohem v slovanské mytologii,

který symbolizuje sílu a ochranu. Jeho příběhy a legendy stále fascinují mnoho lidí a ukazují, jak bylo důležité uctívat bohy v minulých kulturách.

Ve 20. a 21. století dochází ke znovobjevování slovanských bohů. Začínají se objevovat knihy populárně naučné, ale slovanští bohové začínají být zmiňováni také v literatuře pohádkové a science-fiction.

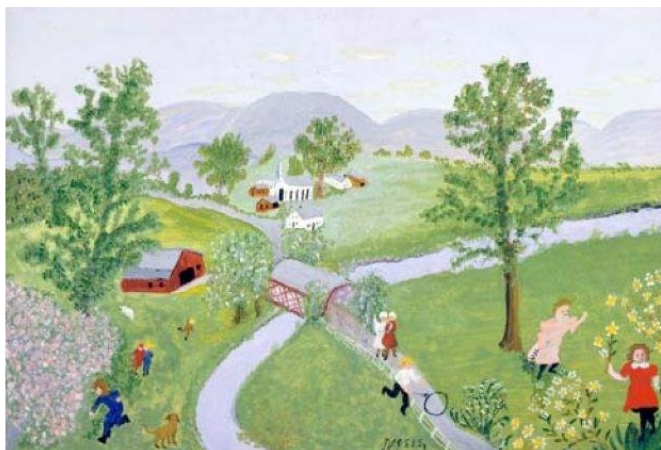
V pohádkové knize Ivana Hudce je Perun ve spojení s bleskem a jarní bouřkou. Podle této knihy jaro začíná, když se bůh Perun (bůh severu, bouřek, úrody a velkých válek) zadívá do Vesniných krásných očí, obejmě ji a v tom mu vypadne z ruky jeho kopí. To je první jarní blesk, při kterém zlí duchové prchají a zalézají do svých skrýší. Končí tím období nehostinné zimy, kdy po světě řádila hněvivá sestra Vesny, neplodná Morana. I proto lidé dříve při první jarní bouři klekali na zem a líbali ji, přemísťovali nejrůznější předměty od nábytku po hospodářské náčiní nebo zasekávali sekery před vrata a vyjadřovali tak osvobození od zimy, od zimního spánku.

NAIVNÍ UMĚNÍ - GRANDMA MOSES

Grandma Moses byla americká malířka známá pro své idylické krajiny, venkovské scény a podobné motivy, které často zachycovala v barvách a technikách podobných tradičním americkým folkovým uměleckým stylům.

Grandma Moses, vlastním jménem Anna Mary Robertson Moses, se narodila 7. září 1860 v Green Mountain Falls v Coloradu. V dětství trávila hodně času na farmě své rodiny v Shenandoah Valley v Virginii, kde se naučila šítí a tkalcovství. Poté, co se provdala za Thomase Salmona Mosese v roce 1887, se přestěhovala na farmu v okolí New Yorku, kde žila po zbytek svého života.

V roce 1930, věk 70 let, začala Grandma Moses malovat. Její první obrazy vznikaly na podlaze jejího domu, kde používala

barvy, které si sama smísila, a plátno, které jí dodal syn. Její styl byl charakterizován jasnými barvami a lineárními detaily, často zachycujícími venkovský život a přírodu. Její nejznámější díla zahrnují obrazy jako "Sugaring Off" (1943), "Going to the Fair" (1947) a "The Old Checkered House" (1948).

Grandma Moses si získala popularitu svým neokázalým, naivním stylem, který odrážel její jednoduchý život na venkově. Její práce se stala velmi populární v 50. a 60. letech 20. století a její obrazy byly vystavovány po celém světě. V roce 1949 byla dokonce označena jako jedna z nejznámějších amerických umělců v žebříčku časopisu Life Magazine.

Grandma Moses pokračovala v malování až do své smrti 13. prosince 1961. Během svého života vytvořila více než 1 500 obrazů, které se staly předmětem zájmu sběratelů a milovníků umění po celém světě. Její umění stále inspirovalo mnoho umělců a její vliv na americkou kulturu a folkové umění je nezpochybnitelný.

Z HISTORIE LITOMĚŘIC

S městskou hradbou přímo souvisely i dva mendikantské kláštery. Minorité se měli podle kompilační kroniky tzv. Beneše minority usadit v Litoměřicích u kostela sv. Jakuba roku 1233. Záchraný archeologický výzkum v roce 1993 na Dominikánském náměstí objevil roh gotické fáze kostelní stavby, umístěný v původním parkánu, mírně vyhnutý – oproti pozdější barokní stavbě. Dominikáni podle pozdější tradice se ve městě usadili v roce 1239 či 1241. Rovněž jejich klášter zpevňoval roh hradby, tentokrát na východě, ovšem oproti minoritskému objektu stál v hradbách. O něm nevíme téměř nic, jedinou výjimkou je odhalení tří pecí v roce 1980 v uliční linii před klášterem, jež jsou chronologicky zařazeny do první poloviny 13. století a spojovány se samotnou výstavbou kláštera. Plošným rozsahem bylo město malé

LEITMERITZER TAFELWEIN
Ackerbau-, Obst- und Weinbauschule, Leitmeritz

(výměra dosahovala jen něco přes 6 hektarů), nikoli však svým významem. O měšťanech a městském rychtáři se dozvídáme z listiny již k roku 1234, kdy sledujeme jejich majetkový průnik na venkov.

Význam nových měst se ukázal roku 1249, kdy se Litoměřice staly oporou krále Václava I. v jeho bojích s odbojným synem Přemyslem Otakarem II. Václav zde dokonce

po několik měsíců pobýval. Mezi Václavovými straníky je mj. jmenován i nám již známý rychtář Lutold a měšťan Jan, syn Herbertův, který obdržel ještě téhož roku od panovníka ves Keblice za 100 hřiven stříbra. Šlo o koupi rychty a lokaci vsi, kde bylo 20 lánů a jeden svobodný, náležely k ní i vinice. Jan zde vybudoval dvůr, jenž společně se vsí po smrti odkázal městu. Tato ves se pak až do 19. století stala základem venkovského panství města Litoměřic.

Město žilo z řemesla, obchodu i labské dopravy, na svazích Českého středohoří se pěstovala vinná réva. Obchod tu kvetl (tržiště dosvědčeno již roku 1233), zvláště se solí, na niž měly Litoměřice monopol, obilím a vínem.

Ilona Kotyzová – Oldřich Kotyza
Litoměřice v cyklu Zmizelé Čechy

PSEUDOVĚDA - HOROSKOPY

Horoskopy jsou populární forma astrologie, která slouží k určování charakteru a osudu lidí na základě jejich data narození. Zahrnují tvrzení, že konstelace hvězd a planet v době narození člověka mohou ovlivnit jeho vlastnosti, chování a budoucnost.

Existuje mnoho důvodů, proč bychom měli být skeptičtí vůči horoskopům. Za prvé, astrologie nebyla nikdy vědecky prokázána. Žádný výzkum neprokázal, že by konstelace planet mohly ovlivnit lidskou psychiku nebo osud. Existují pouze názory a subjektivní zážitky lidí, kteří v horoskopy věří.

Další důvod, proč bychom měli být skeptičtí vůči horoskopům, je, že mnoho lidí věří v horoskopy bez toho, aby si uvědomovali, že jsou založeny na pouhých obecných tvrzeních a výkladech. Horoskopy často obsahují tvrzení, která

jsou velmi obecná a mohou se vztahovat na jakoukoli osobu bez ohledu na její znamení zvěrokruhu. Například tvrzení jako "jste kreativní a zábavní" nebo "máte rádi nové věci" mohou být použity pro kohokoli a nemusí mít žádnou spojitost se znamení zvěrokruhu.

Horoskopy také neberou v úvahu individuální životní zkušenosti a okolnosti každé osoby. Každý člověk má svůj jedinečný osud a cesty, které musí projít v průběhu svého života.

Někteří lidé mohou také věřit v horoskopy kvůli jejich "efektu placebo". Pokud věříte v horoskopy a očekáváte, že se stanou, můžete si vytvořit situaci, kde tyto obecné tvrzení se zdají být pravdivé. To však nemá nic společného s astrologií a může být spíše výsledkem naší vlastní myšlenkové positivity.

Celkově lze říci, že horoskopy jsou spíše

zábavnou formou zábavy a zdrojem inspirace pro mnoho lidí. Nicméně, pokud hledáte něco více vědeckého a přesného, horoskopy nejsou tím správným zdrojem informací.

Někteří astrologové tvrdí, že existuje spojitost mezi konstelacemi planet a různými fyziologickými procesy v lidském těle. Nicméně, žádné vědecké studie nebyly dosud publikovány, které by tuto teorii podpořily.

V závěru lze říci, že horoskopy mohou být zajímavou formou zábavy, ale neměly by být brány jako vědecká pravda. Pokud se zajímáte o astrologii, měli byste být kritičtí a hledat důkazy a vědecká fakta, která by mohla tuto oblast podpořit. Vědecké poznatky jsou důležité pro naše pochopení světa a ovlivňují mnoho aspektů našeho života, ale horoskopy k tomu patřit nemusí. - Sysifos -

MATEMATIKA

Maturita z matematiky 2023

Didaktický test obsahoval 25 úloh.
 Schopný žák 9. ročníku základní školy by vyřešil 10 - 11 z nich, takže zas tak moc náročná zkouška to nebyla.
 Tak alespoň ukážka

Zadání úlohy 3

3 Pro $x \in \mathbb{R} \setminus \{-2; 0; 2\}$ zjednodušte:

$$\frac{1}{x+2} - \frac{\frac{x^2}{x^2-4}}{\frac{x}{2}} =$$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

Zadání úlohy 5

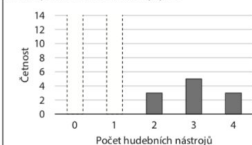
5 Pro $x \in \mathbb{R}, y \in \mathbb{R}$ řešte soustavu rovnic:

$$\begin{aligned} x + 2y &= 5 \\ \frac{x}{2} &= 10 - 4y \end{aligned}$$

Zadání úlohy 11

VÝCHOZÍ TEXT A GRAF K ÚLOHÁM 11–12

Do třídy 6. A chodí 25 žáků.
 Každý z nich uvedl počet hudebních nástrojů, na které hraje.
 V grafu četnosti hodnot tohoto znaku právě dvě četnosti chybí (počet žáků, kteří nehrají na žádný hudební nástroj, a počet žáků, kteří hrají pouze na jeden hudební nástroj).
 Chybějící četnosti se vzájemně liší o 10.
 Modus počtu hudebních nástrojů je 0.

(CZVV)

1 bod

11 Určete medián počtu hudebních nástrojů, na které hraje žák třídy 6. A.

ŠACHOVÉ ÚLOHY

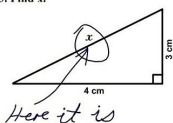
Bílý táhne a matuje 3. tahem

Yuri Meshkov vs Waldyr Espirito Santo, Tromsø, 2014

Pro někoho vtipy

- ✓ Profesor vyvolá studenta a ptá se ho, jak zní Pythagorova věta.
 „Pane profesore, Pythagorova věta zní velmi věrohodně a já ji nechci nijak zpochybňovat...”
- ✓ V hodině matematiky učitel podotkne: „Baví se jen ten, kdo má příklad vyřešen. To znamená, že zde bude absolutní ticho.”

3. Find x.

Quicker Trainers - by Wade Clarke ©2009

100% Matematika. Jediné místo kde si člověk koupí 60 ananasů a nikdo se nedívá proč.

Co by to za matematiku by bez nějakého počítání?

1. z MO Řešte

$$\sqrt{3\sqrt{x}} = 3^{\frac{1}{\sqrt{x}}}$$

2. MO Polsko Když

$$y - 3\sqrt{y} - 1 = 0$$

kolik je

$$y^2 + \frac{1}{y^2} = ???$$

KVĚTEN 2023						
Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek	Sobota	Neděle
1 Svátek práce	2 Zikmund	3 Alexej, Alex	4 Květoslav	5 Květnové povstání českého lidu	6 Radoslav, Radoslava	7 Stanislav
8 Den vítězství	9 Ctibor	10 Blažena	11 Svatava	12 Pankrác	13 Servác	14 Bonifác
15 Žofie, Sofie Den rodin	16 Přemysl	17 Aneta	18 Nataša	19 Ivo	20 Zbyšek	21 Monika
22 Emil	23 Vladimír, Vladimíra	24 Jana, Vanesa	25 Viola	26 Filip	27 Valdémár Den národního vzoru	28 Vilém, Viliam
29 Maximilián, Maxim	30 Ferdinand	31 Kamila	1	2	3	4

PRUH

Litoměřice

tel.: 604 739 091

email: pavelhruby03@gmail.com

web: www.phrub.cz

kompile obsah Wikipedie, chatGT
 grafické programy InkScape, Gimp, IrfanView
 vyrobeno v programu Scribus 1.5.8
 © PRUH Soft 2023